

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Ali Babacan tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Refik ERYILMAZ
CHP Hatay Milletvekili

Bankalar kredi kartlarından “kart aidatı” veya “yıllık ücret”, mevduat hesaplarından ise “hesap işletim ücreti”, bireysel kredilerden “dosya masrafı”, ATM’lerden yapılan hesap sorgulama ücreti” gibi adlar altında değişken niteliklerde ücretler almaktadır. Her ne kadar kredi kart kullanıcısı veya banka hesabı sahibi ile banka arasında imzalanmış sözleşmelerde bu ücretin istenebileceğine dair düzenleme mevcut ise de 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Yasanın 6. maddesi gereğince talep edilen bu ücretlerin alınmaması gerekmektedir. Tüketici Hakem Heyetlerinin ve Mahkemelerin alınan bu ücretlerin haksız olduğu ve iade edilmesi gerektiği yönünde vermiş olduğu birçok karar olmasına rağmen bankalar itiraz etmeyen vatandaşlardan bu ücretleri almaya devam etmekte, itiraz edip parasını geri alanlardan dahi sonraki yıllarda aynı kesintiyi yapmayı sürdürmektedirler. Bankaların çağrı merkezlerini arayan kredi kartı hesap ekstrelerine yansıtılan kart aidatı gibi ücretlere itiraz eden vatandaşlarımıza ise 90 gün içinde asgari ücretin üstünde değişen rakamlarda harcama taahhüdü verilmesi ve bu harcamanın gerçekleşmesi durumunda üyelik ücretinin 1 dönemlik tutarının iptal edilmesini teklif etmekte hatta hukuki dayanağı olmayan işlemler uygulayabilmektedir. 90 gün süre vererek günümüz koşullarında yaşam şartları gözetildiğinde gelirinden ya daha büyük bir borç altına gireceksiniz yada üyelik ücretini hukuksuz dahi olsa ödeyeceksiniz, mahkeme yolunuz açık yönündeki dayatmalar ise sorunun üstünü örtmekten başka işe yaramamaktadır. Bankalar yasal haklarına başvurmak için hesabıyla ilgili gereken tüm dökümleri isteyen vatandaşlarımıza yasal dayanağı olmayan sayfa başına döküm ücreti adı altında ücretler de talep edebilmektedir. Hatta bankalar çeşitli nedenlerle hesaplarında işlem yapmayan banka mudilerine bilgi verilmeksizin hesap işletim ücreti vs. kalemler adı altında işlemler uygulayarak mudilerini borçlandırmakta, faiz tahakkuk ettirilmekte ve yıllar sonra yüksek rakamlarla müşterilerini icra marifetiyle mağdur edebilmekte, hatta kara liste olarak tabir edilen Merkez Bankası kayıtlarında fişlenmesine sebep olmaktadır. Hedef kitlesi milyonları bulan ve bankalar tarafından mağdur edilen vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderip bir standarda bağlaması BDDK ve Hükümetin sorumluluğundadır. Bankalarla tüketici arasında yapılan sözleşmelerin karşılıklı irade ile oluşmadığına ilişkin çok sayıda yargı kararı bulunmasına karşın, BDDK ve Hükümetin bu konuda kendilerine düşen sorumluluğu yerine getirmediği gibi, gerekli yasal düzenlemeleri ve denetimleri de yapmadığı görülmektedir. Bütün bu ücret ve kesintilerin getirdiği yük artık halkımızın kaldıramayacağı kadar büyük boyutlara ulaşmıştır.

Bu çerçevede;

- 1- 2012 Tarihinde Türkiye'deki bankalar kart aidatı, yıllık ücret, mevduat hesaplarından alınan hesap işletim ücreti, bireysel kredilerden alınan dosya masrafı gibi adlar altında ne kadar gelir elde etmiştir? Bu gelirlerin yasal dayanağı nedir? Değişken oranlarda uygulanan gelirlerde bir standardın olmaması bankalar arası haksız rekabete neden olmuyor mu? Elde edilen bu gelirlerden ne kadarı Tüketici Hakları Hakem Heyetleri ve Mahkeme Kararları gereğince müşterilere iade edilmiştir?
- 2- Tüketici Hakem Heyetlerinin ve Mahkemelerin alınan bu ücretlerin haksız olduğu ve iade edilmesi gerektiği yönünde vermiş olduğu çeşitli kararlar olmasına rağmen vatandaşlarımızın neden bu uygulamalardan şikâyetçi olması beklenmektedir? Anayasa'nın 172. maddesi, "Devlet, tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirler alır, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik eder" hükmünü düzenlemektedir. Bu uygulama Anayasanın söz konusu maddesine aykırılık oluşturmuyor mu?
- 3- Kart aidatı ve üyelik ücreti adı altında tahsil edilen ücretlerin iptali hususunda bankalar tarafından 90 gün içinde asgari ücretin üstünde değişen rakamlarla harcama taahhüdü verilmesi doğrultusunda anılan ücretlerin 1 dönemlik iptal edilmesi uygulaması yapması hangi yasal gerekçeye dayanmaktadır?
- 4- 5464 sayılı banka kartları ve kredi kartları kanununun 24.Maddesine aykırılık teşkil eden bankaların uygulamaları hakkında 2012 tarihinden günümüze kadar ne gibi işlemler yapılmıştır? Bireysel bankacılık hizmetleri sözleşmelerinin çok uzun anlaşılmaz ve tamamen tek taraflı hazırlanarak vatandaşları mağdur etmesini engelleme yönünde bir çalışma yapılmış mıdır? Şayet yapılmadı ise ne zaman yapılması düşünülmektedir?